

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De nimia confidentia ueniae, & uitae longioris ca. lxii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Roma. 5.

essemus (ut dicit Apostolus) reconciliati sumus Deo per mortem filii eius: multo magis reconciliati, salui erimus in uita ipsius.

De nimia cōfidētia ueniæ, & uitę lōgioris. Ca. LXII.
Sed missa faciamus hic exempla pœnitētium, quæ in hoc genere innumerabilia penē sunt: & attingamus, quod fortassis magis necessarium est meminisse, multos etiam temere confidentes, differendo conuersionem fuisse ab repentina, & improuisa morte deceptos. Non enim pauciores confidentia ueniæ solet perdere, q̄ desperatio: utraq; tamen æque perniciosa est, atq; iccirco æque etiam fugienda. Profecto tam pereit, qui uel nimium diuinæ clementiæ credunt, & procrasti natae emendationi temere confidunt: quam qui uel ob diffidentiam ueniæ uel ob incertitudinem immortalitatis post obitū de salute desperant. Desperatio siquidē ueniæ aut incertitudo immortalitatis non permittit hominem lapsum ad spem supernæ uitæ resurgere: confidentia uero nimia etiam stantem propellit in barathrum dānationis æternæ. Indurat nimis illa: emollit nimis ista: graue utrinq; malum: ita ut nihil omnino intersit hac uel illa pereas: quando utraq; dispari ratione sed æquali exitio trahat hominem impœnitentem ad mortem. Sūma ergo prudentia est non differre emendationem ad extremum uitæ diem, sed uti præsentis temporis momento: & quantum possumus reiectis, ac ablegatis procul uitiis, & peccatis, parere dominicis præceptis: & agere tepēstiuę pœnitentię. Euenire etenim solet ut homo eo tempore, in grauescente morbo, & morte appropinquāte, tum primum grauitatem sui criminis sentiat: & ueniā, quam tantopere antea præsumpserat, diffusus emendationis tarditate ac uitæ breuitate desperet. Neq; n. quis potest in tantis angustiis corporis positus, pro arbitrio abicere sensum doloris, & officii rationis intendere, & animæ salutē uacare. Quotus quisq; est q̄so qui in morte resipiscat, aut memor sit sui, Ecquis nā salutis suæ curā

habere poteris: quæ morbus distorquet, cruciatus oppri-
 mit, cōsciētia accusat, pœna terret, curæ domesticæ tur-
 bāt, atrox hostis exagitat: q̄ q̄dē eo usq̄ hominē illo exi-
 tu molestat, ut eū nihil iā de aliis, parū de seipso, minus
 de Deo sinat Interea cogitare. Quid mirū quū hac ani-
 maduersione puniri peccatorē dicat. D. Augustinus, ut
 qui uiuens oblitus est Dei, moriens quoq̄ obliuiscatur
 sui: Heu q̄ multis euenire quotidie uidemus, ut tunc sui
 maxime obliuiscantur, quum maxime opus sit sui me-
 minisse. Haud tutū est planē, hominē hac spe uana uel
 potius pessima cōfidētia p̄ tractū diutius cōmorari i pec-
 catis q̄c̄q̄ temere ac sperare de uenia, credens ubi sibi li-
 bitū fuerit, exigui tēporis mora, & una pectoris percussio
 fione mox cōsequi peccatorū ueniā, & castimonie mer-
 cedē. At dicat fortasse quispiā: sum iuuenis, diu uiuā, fa-
 ctā interim quod lubet, fruar uoluptatibus, agā postea in
 senectute pœnitentiā. Quid si dicat is, p̄cutiā me letali-
 ter gladio, & medicū postmodū adhibebo uulneri, ut cō-
 ualescā? An nescis q̄ & si iuuenis es, mori tamē cito po-
 tes: si senex, nequis diu uiuere. Vitā adolescētibus (ut ait
 Cicero) uis aufert: senibus maturitas. Nihil si sapias, cōfi-
 das huic mōstro, & humanæ trāquillitati: nā hoc mare i
 momēto turbatur, ut sæpe, qui nup̄ læti in magna trans-
 quillitate scēlicitatis nauigio luserant, mox mutata tēpe-
 state appulsi ad mortis scopulos, ubi minime putarāt, mi-
 ferrimū uitæ pariterq̄ salutis naufragiū patiantur. Quid
 opus hic peregrina, aut antiqua ex priscorum annalibus
 exēpla referre? Quotidie acerbæ, ac repentinas mortes
 lugemus nostrorū: quotidie noui casus nouæ cædes, noua
 infortunia annūciātur. Quid agis miser? q̄d illecebra
 mundi deciperis? quid differs adire dominū, & tēpestiue
 in tā iminēti discrimine ueniā impetrare peccatis? Quid
 nā tātopere pereuntiū in momēto rerū satagis cōtēnens
 æternas? Quid de die in diē procrastinaris? Quid illud
 tactus tecū crocitas: cras hoc fiet: idē nāq̄ (mihi crede)
 cras fiet, quod fit hodie: uel cras fortasse nō eris: ut a te

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Eccle. 5.

quicquam possit amplius fieri ex his, quæ sperabas: & quæ tibi pollicebaris futura. Quidnam miser expectas? Scriptum est. n. Non tardas conuerti ad dñm, & ne differas de die in diem. Subito. n. ueniet ira illius, & in tēpore uindictæ disperdet te: Porro qui nunc tibi se indulgentissimum patrē exhibet, mox inexorabilis iudex erit: & quicquid nūc omne debitū poscenti donat: mox acerrime, & usque ad quadrantē exiget à te uillicationis tuæ rōnē: idem quicquid qui antea uenit, ut seruaret peccatores: mox ueniet, ut iudicet, ut mactet, ut perdat. Quocirca aggrediamur incūctanter, & unanimiter oēs uiam pœnitentiæ: & emigrantes cū Loth sancto Sodomā relinquamus & nūc retro conuersi, ad ea quæ post terga sūt respiciamus. Caue faxis, quod plerique multi faciunt, ut de tēpore in tēpus, illud, uel illud expectando moreris: sic tecū reputans. Vbi me his extricauero impedimētis hæc p̄stabo: non uacat nūc mihi id agere, tot solitudinibus, curiisquē occupato. Vbi de quæso quod agas: nouæ semp occupationes exurgūt: spes sp̄ excitat, metus metū. Quid si mō audias illud saluatoris nostri Dei: Stulte hac nocte moreris: & ea quæ collegisti, cuius erūt: & de his, quæ tecū cogitasti, quod fiet: Oportere hominē paratum semper esse ad mortē: & agere tēpestiue pœnitentiā. Cap. LXIII.

Luce. 12.

AN ignoras hic in hac imbecillitate ac fragilitate humane cōditionis nihil certo p̄cedere ordinē: nihil durare diu, nihil subsistere firmiter: sed peribari, uexariquē ac dilabi & interire omnia: Quid de re alia rogo cogitādū eē putas melius quā de morte? Quid uere est aliud præstolandū quā huius deniq; uitæ finis & in dies appropinquas, & appropinquans occasus? Hoc est. n. solū nobis quod instat agendū. Quare quicquid boni facere cogitas, nūc aggredere: nescis tu quidē quod uesper uerhat: aut quod superuenturus afferat crastinus dies. Proinde stem⁹ semp accinēti lūbos, & ad iter parati, ut quā abire hinc oportuerit, intrepide statim transmigramus in patriam. Interim uero quicquid hic est rei partū nobis, no